

Oplevelser og erindringer om mit livs store Skovtur.

Deportationen til det nye Europa

Skrevet af Aage Gleisner (1911-91).

Jan Løve Østerbye
September 2015

Da der den 19. September Kl. 11,00 blev blæst Luftalarm i København, var jeg sammen med en Kollega netop blevet færdig med at spise Frokost. Vi opholdt os på vores Kontor i et Annex, der er beliggende ca. 75 m fra selve Politigaarden, og da vi jo maatte færdes ude under Luftalarm, besluttede vi straks at køre ud paa Ansgar i Anledning af en Tyverisag, som vi paa det Tidspunkt arbejdede med. Da vi kom ud i Gaarden, saa vi, at en del Tyskere med hævede Maskinpistoler løb over mod Politigaarden, ligesom der blev kørt svære Feltkanoner frem, og vi var straks klar over, at Tyskerne nu gjorde Alvor af de i den sidste Tid gentagne Gange fremsatte Trussel om at afsætte det danske Politi.

Kollegaen syntes, at vi skulde skynde os væk, men da der øjensynlig ikke var nogen Tyskere på Vej mod Annekset, fandt jeg det bedst, at jeg lige fjernede nogle illegale Blade, der laa på Kontoret, først, idet jeg mente, at naar disse Blade var væk, kunde de i hvert Fald ikke gøre mig noget (En Beslutning som jeg senere bitterlig fortrød), men jeg havde jo aldrig tænkt mig Muligheden af, at det var Begyndelsen til saa hæslig en Skovtur.

Da jeg atter kom ud i Gaarden efter at have likvideret Bladene, rendte jeg Maven lige ind i en Maskinpistol, idet Tyskerne nu ogsaa havde omringet Annekset. Jeg saa lige et Glimt af Kollegaen, der var naaet at komme ud paa Gaden, og han blev aldrig senere taget af Tyskerne. Vi blev nu alle beordret ind i vores Kontorer, hvor vi blev visiteret og frataget vores Pistol og Ammunition. Senere blev vi alle beordret udenfor, og jeg spurgte her en tysk Soldat om, hvad der skulde ske. Omkring 14-tiden blev vi alle ført over i Politigaarden under stærk Bevogtning, og jeg bemærkede på Vejen, at flere tilfældige Tilskuere stod og græd. Vi blev ført ind i den saakaldte runde Gaard, hvor hele Politigaardens Personale – flere Tusinde Personer – var forsamlet. Jeg

spurgte en tysk Soldat om, hvad der skulde ske, og han svarede, at vi skulde afhøres og afvæbnes, og saafremt vi ikke havde begaaet Sabotage eller modarbejdet den tyske Værnemagt, vilde vi blive løsladt om en halv Times Tid. Da der var gaaet 1½ Time, uden at der var sket noget, spurgte jeg en anden Soldat om det samme, og han var mere ærlig og svarede, at han var kun et lille Hjul i det store Maskineri, og han vidste ikke, hvad der skulle ske.

Paa Politigaarden blev alt kvindeligt Personale, Kontorister, C.3'ere og alle Personer, der den paagældende Dag var til Afhøring i de forskellige Undersøgelseskamre, løsladt. Blandt de sidstnævnte var en, som havde været efterlyst i $\frac{3}{4}$ Aar og som netop den Dag var blevet fanget. Han forlod Politigaarden med et stort Smil. Kl. 17,00 blev vi derefter i aabne Lastvogne transporteret ned til et stort Pakhus i Frihavnen, hvor vi maatte aflevere Politiskilt og Pistoltaske. Her blev først alle over 60 Aar og senere alle over 55 Aar løsladt, medens vi andre blev stillet op i Kolonner paa 100 Mand og stadig under meget stærk Bevogtning og i øsende Regn ført til et meget stort Skib, som laa forankret ved Frihavnens Kaj.

Det viste sig, at der allerede var en meget stor Mængde Kollegaer ombord i Skibet og os, der nu kom fik anvist Plads i anden Kælderetage, altsaa helt nede i Bunden af Skroget. Vi var en Masse stuvet sammen her nede, saa det var næsten ikke til at trække Vejret, og Rummet var kun oplyst af en svag elektrisk Pære. De fleste af os lagde sig paa Gulvet, og pludselig hørte jeg et Par dybe Suk fra en ældre Overbetjent, der laa ved siden af mig, og et Hjerteslag havde gjort Ende paa hans Liv. Sindsbevægelsen havde været for stor for ham. Det var ogsaa uhyggeligt at ligge der, idet vi jo begyndte at ane, at den samme Deportation til Tyskland, der i 1943 ramte Jøderne nu skulde fortsættes med os, og jeg ærgrede mig fantastisk over, at jeg ikke hurtigst muligt

havde forladt Politigaardens Anneks, da jeg saa Gaarden blev besat, men heldigvis hjalp det paa Humøret, da en Kollega der forrettede Tjeneste i den Kreds, hvor Frihavnen ligger, kom og fortalte os, at Skibet havde ligget paa dette Sted i de sidste Aar og ikke kunde sejle, da det manglede Skruen.

Tyskerne maatte imidlertid have faaet sat en anden Skrue paa, for kl. ca. 24,00 begyndte Skibet Sejladsen med ca. 1700 Mand stuvet sammen i Lasten som Sild i en Tønne, og da der kun kunde komme frisk Luft ind gennem et Par smaa Luger var det efterhaanden næsten umuligt at trække Vejret i det frygtelige Skibsskrog. Der gik 24 Timer, inden vi fik noget at spise, og da vi endelig fik det, bestod det af en Pakke tysk Knækbrød, som var saa haardt, at man ligesaa godt kunne have bidt i et stykke Jern, vi skulle i hvert Fald have det i Munden i flere Minutter for at faa det blødt op. Desuden fik vi lidt Margarine og Spegepølse og fik samtidig at vide, at det var Rationen for to Døgn.

Skibet havde kun ringe Fart paa ned gennem Østersøen og sejlede stadig i zig-zag, og da vi spurgte en af Besætningen om, hvorfor vi sejlede paa den Maade, svarede han, at der sejledes med forseglede Ordre, idet vi muligvis skulde sejle tilbage igen, da der stadig forhandlede i København. Det viste sig at være det pure Opspind, idet Grunden til zig-zag Sejladsen var, at vi sejlede ud og ind mellem Minefelterne, men det vidste vi heldigvis ikke paa det Tidspunkt, da det jo nok havde sat Humøret endnu et Par Grader ned. Det var ogsaa lidet opmuntrende at se, at hele Skibets Personale var iført Redningsveste, mens vi, saafremt der skulde ske noget, var hjælpeløst fortabt i Lasten. Da vi spurgte en af Besætningen om, hvor Turen gik hen, svarede han med et lumsk Grin – Sweden (Sverrig). Hen paa Eftermiddagen den 20. Sept. var der saa daarlig Luft i Lasten, at der var flere, der blev syge, og vi fik derfor bevilget hver et Kvarters frisk Luft paa Dækket.

Kl. 19,00 kastede vi Anker ud for Travemünde ved Indsejlingen til Lübeck Kanal og blev liggende der Natten over. Vi laa jo om Natten hulter til bulter paa Gulv, Bænke og Borde og oven paa Skabe eller lignende Steder, og hver Tomme Plads var besat. Den 21. fortsættes Sejladsen fra den tidlige Morgenstund med Lübeck som Maal, hvortil vi naaede kl. 10,30. Her blev vi straks overført til Kreaturvogne med 50 mand i hver Vogn, hvorefter Døren blev smækket i og laaset udvendig. Der var kun to smaa Lemme, der kunde lukkes op, og Solen skinnede voldsomt den Dag, saa der var meget varmt i Vognen samtidig med, at vi led alle Sultens og Tørstens Kvaler, og desuden var vi saa møre og ømme efter Turen i Skibet, at vi næsten hverken kunde sidde eller staa. I denne Vogn var vi i 7 Timer, og vi syntes, at det var en skrækkelig Køretur, men vi vidste jo heller ikke, at vi senere skulde ud paa en Køretur, der var 10 Fold værre.

Neuengamme

Kl. 18,00 naaede vi Bestemmelsesstedet, og vi fik straks en Forsmag paa, hvad der ventede os, idet vi fra de lukkede Vogne kunde høre Kommandoraabene gjalde udenfor. Da vi kom ud pegede de tyske Karabinmündinger imod os, og efter at være stillet op i 50 Mands Hold, blev vi sendt af sted paa Vej mod Lejren, der laa ca. 100 m borte. Paa hver Side af Vejen stod med 10 Meters Mellemrum Vagtposter med Karabiner, og desuden var hver tredje Mand forsynet med en Schäferhund. Da vi jo ikke havde saa meget som en Hundepistol paa os, blev vi hurtigt klar over, at de betragtede os som rene Forbrydere. Soldaterne, der alle var SS'ere (Medlemmer af Nazipartiet) skældte og smeldte. Og en Kollega, der ikke var hurtig nok i Vendingen, fik straks et Slag over Ryggen. Vi blev derefter stillet op paa en kæmpemæssig Plads midt i Lejren, der viste sig at være en af Tysklands mest berygtede Konzentrationslejre, nemlig "Neuengam-

me”, der er beliggende ca 25 km sydvest for Hamborg.

Neuengamme

Trætte, mødige, sultne og grusomt snavsede blev nu alle 1700 Mand beordret ned i en hæsli og fugtig Cementkælder, hvor vi stod saa tæt pakket som overhovedet muligt, idet vi skulde være der alle sammen. Der var meget koldt, da vi kom derned, men i løbet af 3 Kvarter var der saa varmt og saa daarlig Luft, at der næsten ikke var til at aande, idet der kun kom frisk Luft ind i Kælderen gennem to smaa Vinduer. Det varede da heller ikke saa længe før den første besvimede, og senere faldt de om som fluer for Flit. Naar én var besvimet eller var ligeved, kom han op gennem Vinduet, hvor han i den mørke Nat blev lagt paa den kolde Jord med alle Chancer for at faa en Influenza eller Lungebetændelse. En SS-Soldat passede paa de syge, og saa snart de var kommet nogenlunde til Hægterne, kom de atter ned i Kælderen, hvilket bevirkede, at flere besvimede igen, saa de til sidst næsten gik i fast Rutefart ud og ind gennem Vinduet. Vi skulde blive i Kælderen til vi havde været i Bad, og der blev sagt, at det vilde vare 2½ Time, men de sidste kom først i Bad efter 14 Timers Ophold i Kælderen. For mit vedkommende varede det 9 Timer, altsaa til kl. 3,00 Nat den 23. Sept. Det eneste spiselige jeg fik i dette Døgn var to Stykker af det tyske ”Stockknækbrød”. Kl. 3,00 blev jeg sammen med 49 andre ført til Badning i et Hjørne af Lejren. Før vi kom ind til Badningen, maatte vi vente udenfor ½ Times Tid og dette var omtrent lige ved Siden af Lejrens Galge, der var rejst lige uden for

Fængslets Vinduer, og nogle Fanger, der var beskæftiget i Baderummet, fortalte os, at fangerne altid blev kommanderet til Vinduerne for at overvære Henrettelserne. Videre fortalte de, at der et par Dage i Forvejen var blevet hængt 10 Hollændere. Det foregik paa den Maade, at da Nr. 1 var hængt, skulde Nr. 2 bære hans Lig hen til Krematoriet, og naar han var færdig med det, skulde han selv stille til Hængning, hvorefter Nr. 3 skulde fjerne Nr. 2 o.s.v. til alle 10 var hængt. Endvidere skete det ikke saa sjældent, at en Fange blev hængt op i Benene, altsaa med hovedet nedad, hvorefter der blev holdt en Spand Vand op om hans Hoved, saa han druknede.

Vi fik senere disse Beretninger bekræftet andre Steder fra, men blev heldigvis selv forskaanet for at se det.

Vi kom ind 10 Mand ad Gangen til Badningen, og Tøjet skulle afføres med Lynets Hast, men der skulde jo én blive sidst, og denne Mand stod en SS-Soldat parat til at sparke i hans nøgne Hale med sin sømbe-slaaede Støvle. At SS-Soldaten under hele Afklædningen raabte og skabede sig er jo næsten overflødigt af nævne. Med Undtagelse af vores Sko blev alt taget fra os, vi maatte ikke engang beholde vores Vielsesring. Efter Badet skulde vi iklædes, som det saa flot hed, og da vi kom ind i Rummet, hvor det skulde foregaa, stod der i det ene Hjørne en halv Snes Mand og ved første Øjekast sagde jeg til mig selv: ”Hvad i Alverden er det for en Flok Subjekter”, idet jeg aldrig nogensinde havde set saa pjaltede og lasede Mennesker.

Pludselig begyndte én af dem at tale dansk, og først da blev jeg klar over, at det jo var mine egne Kollegaer. 10 Min. senere var jeg selv iført samme Costume, og en Spritkandidat fra Nyhavn vilde være en fin Mand ved siden af mig, idet jeg jo i Forvejen var godt langskægget. Bukserne med en stor

Lap paa Enden var trekvarte, og Jakken laset og lappet i alle Regnbuens Farver. Jeg kom til at le, da jeg kom i tanke om, da jeg i mine Drengaar løb Fastelavn, og jeg havde sikkert taget 1. Præmie ved en hvilken som helst Karneval i Danmark. Skjorten var langt det fineste, idet det var en russisk Militærskjorte med Knapper, hvorpaa der var baade Hammer og Sejl. Desuden fik jeg et Blikskilt med Nummer hængt om Halsen og var nu slet og ret Konzentrationslejr fange Nr. 51708.

Vi skulde derefter tildeles Kvarter, og jeg kom i Fangebarak Nr. 11, hvor vi ved Ankomsten fik en Humbel Rugbrød og et stykke Blodpølse (selvfølgelig ikke stegt), hvorefter vi kom i seng kl. 5,00 og fik lov til at sove til kl. 9,00. Sengene var almindelige smalle én Mands Jernsenge, og der stod 3 oven paa hinanden, og saa var der den Hage ved det, at vi skulde være 2 Mand i hver seng. I sengen laa en Madras næsten uden Halm, og som Overdyne fik vi et Tæppe, der nærmest bestod af tre store Huller, og saa hørte der ikke mere til den Seng. Selve Barakken var 45 m lang og 15 m bred, og vi var 300 Mand i den. Den ledes af en tysk politisk Fange, der hed Swartz, og som havde siddet i Konzentrationslejr i 11 Aar, idet han, der havde været Redaktør af et kommunistisk Blad, kort efter Hitler havde overtaget Magten, var blevet hentet af Gestapo, der havde sagt, at de skulde tale med ham en ½ Times Tid. Han var imidlertid aldrig blevet afhørt, men derimod sendt i Konzentrationslejr, hvor han saa siden havde været.

Morgenmaden bestod af en slags Suppe, der nærmest smagte som Eddike og Middagsmaden var for os – indtil vi blev sultne nok – næsten spiselig, idet den altid bestod af Kaalrabisuppe, saa bedsk og saa hæslig lugtende, at det trodser enhver Beskrivelse, men vi var jo nød til at spise noget for at holde Livet oppe. Til Aften fik vi en Humbel Brød, 1 Stykke Blodpølse eller noget

rødt Vandpølse, og denne Menu var der kun meget lidt Forskel paa fra Dag til Dag. Uden for Barakken var en mindre aaben Plads, hvor vi kunde gaa ud og trække frisk Luft, men saavel Pladsen som Barakken var afspærret fra den øvrige Lejr med Pigtraad, idet vi var i Karantæne, som det saa pænt kaldtes. Det var ellers et sørgeligt Skue at se Lejrens 40.000 Fanger, der alle var pjaltede og lasede, uhyggeligt magre og syge at se paa, men hvordan skulde det blive anderledes med den Behandling de fik, og de fleste var sikkert lige saa uskyldige som os. Lejrens yngste Indbygger var en Russerdreng paa 9 Aar, og han var kun 5 Aar, da han blev taget og sendt til Lejren. Hans Tragedie er følgende: Nogle tyske Soldater skulde føre en Transport fangne Russere til Lejren, men det lykkedes 3 af dem at flygte, men i Stedet for disse kidnappede Tyskerne 3 tilfældige Mennesker, deriblandt Drengen, saaledes at Tallet paa Fangerne atter kom til at stemme.

Vi havde hver Dag Appel (Optælling) paa den store Plads midt i Lejren, og alle Fangerne skulde marchere ud paa Pladsen for at blive talt op. Herunder stillede en SS-mand sig op og kommanderede ”Mützen ab” (Hatten af) og samtlige 40.000 maatte tage hatten af, hvorefter han straks kommanderede ”Mützen auf” (Hatten paa). Denne Kommando morede han sig daglig med ca. 50 Gange, men ældre Fanger fortalte, at de en Dag maatte udføre dette 300 Gange (ja, det var de rigtige Folk til at opbygge det nye Europa).

Masser af Gange saa vi Daglig, hvordan SS’eren sparkede og slog (Knytnæver) tilsyneladende uden grund. Til vores store Harme og Afsky var en af de værste Bødler en frivillig dansk SS-soldat, som forhåbentlig har faaet sin Bekomst. Naar der var Luftalarm skulde vi ned i den før omtalte Cementkælder, og det skulde gaa i en skrækelig Fart. En SS’er var posteret ved Nedgangen med en nihalat Kat (flettet Læder

Alte Nr.: NG 51708

Häftl. Art. D

Häft. Nr 86555

Vor. -u.Zuname: *GLEISNER (früher Hansen) Aage*

Beruf: *Polizei Beamte*

Geb. Tag: 30.09.1911 Geb.Ort: *Sønderby pr. Ebberup Prov. Fyn*

Rel: *elv* verh/led./verw/gesch/Kinder: 1 Statsangeh: *Danmark*

Letzer Wohnort: *Kopenhagen Borgmester Christiansensgade nr. 6*

Vater: *Mads Hansen verst. 1915*

Beruf:

Mutter: *Karen Hansen geb. Clausen wohnort Odense, Thordals Allé 18*

Ehegatte: *Ellen G. geb. Rasmussen wohnt in Kopenhagen W.O.*

Nächste Angeh:

Eingew am: 21.09.44 in KL: NG d. Stapo/Kripo/Sipo:

Überstellt am: 29.9.44 an KL: BU

Verstrafen:

Bemerkungen: *Hat im 1944 dem Familienname Hansen im Gleisner geändert*

17.12.44 Stat Mühlberg

29.9.44 KL Neuengamme

Aage Hansen nu Gleisner

(deutl. unterschreiben)

52649

Aages kartotekskort fra Buchenwald. (Renskrevet).

rem), og saafremt han ikke syntes det gik stærkt nok, haglede Slagene ned over de Ulykkelige. Paa Kældergulvet skulde vi sidde ned mellem hinandens Ben, og en Kollega, der ikke kunne holde til at sidde ned længere, rejste sig op, men SS'eren blev helt rasende og slog ham med Læderpisken i Ansigtet, saa der fremkom en dyb blodig Flænge.

Buchenwald

Natten mellem 26-27 Sept. fik vi pludselig vores Tøj og Værdigenstande udleveret igen samt 4 Pund Rugbrød, Pølse og en Klat Margarine og næste Dag kl. 15,00 blev vi kommanderet ud paa Appelpladsen, idet vi skulde flyttes til en anden Lejr. Det øsregnede, og efter at vi havde staaet paa Pladsen 1 Time blev vi sendt ind i Barakken igen, netop fordi det regnede. Det skulde de altsaa være en Time om at opdage, og da var vi jo alle gennemblødte – særlig os, der havde

vores Sommertøj paa. Kl. 16,30 maatte vi ud igen, og vi førtes nu ud til Kreaturvognene, og vi kom 50 Mand i hver Vogn, men hele det midterste Stykke skulde være fri, idet der her skulde staa to karabinbevæbnede Tyskere, saa vi skulde altsaa staa 25 Mand i hver Ende af Vognen. Gennemblødte, i Sus og Kulde og Gennemtræk maatte vi nu her staa i **44 Timer**, idet vi i dette Tidsrum dels kørte dels holdt, saaledes holdt vi paa et Sidespor i Hamborg i 3 Timer, og da vi naaede Weimar skulde Maskinen pludselig bruges til et andet Formaalt, hvorefter vi holdt paa et Sidespor i 11 Timer. Soldaterne blev jo stadig afløst og Røde Kors Søstre kom med kaffe til dem. Endelig den 29. Sept. kl. 15,00 holdt vi i Buchenwald, våde, beskidte, møre i alle lemmer, udasede og langskæggede var vi. Buchenwald er beliggende paa et Bjerg ca. 1000 m over Vandets Overflade og ca. 5-600 km fra den danske Grænse. Der har tidligere ligget et Kurhotel, men da Hitler kom

til Magten lavede han det hurtigt om til et andet slags Hotel. Terrænet omkring Bane-
gaarden var kun en rygende Ruinhob, idet
der her havde ligget en masse Fabrikker, der
selvfølgelig alle sammen havde arbejdet i
Krigsindustrien, saa 4 Uger før vores An-
komst var alt blevet jævnet med Jorden ved
et Bombardement, der krævede 1000 Fan-
ger og 600 SS'eres Liv. Derimod var ikke
en eneste Beboelsesbarak ramt.

Buchenwald

I samlet Trop blev vi nu ført til den Del af
Lejren, hvor Barakkerne laa, og ved Indgan-
gen til denne Lejr del gik vi gennem en Port,
hvorpaa der med store Bogstaver stod
"Recht oder Unrecht. Mein Vaterland" (Ret
eller Uret. Mit Fædreland). Det var altsaa li-
gemeget, hvad der foregik, naar det blot
gavnede Fædrelandet. Vi blev derefter atter
frataget os vores Tøj og Værdigenstande og
kom i Bad. Efter Badet blev vi penslet paa
Kroppens nedre behaarede Steder med en
Vædske, der sved saadan, at vi sprang en hel
Meter op i luften. Det skulde være for at
dræbe vores Lus. Derefter maatte vi magre
gaa fra Kælderen og op paa 2. Sal, hvor vi
fik en Skjorte og en hvid og og blaastribt
Straffefangedragt, derimod intet Undertøj
eller Strømper, og i dette Kostume gik vi
næsten en Maaned, indtil der kom Undertøj
hjemmefra, men saa var vi næsten lige ved
November, saa det var en kold Omgang. Paa
Jakke og Benklæder var der syet Fange-
numre, og jeg havde nu Nr. 86555.

Vi blev saa ført til vores nye "Hotel", en Ba-
rak ikke ret meget større end den i
Neuengamme, saa her skulde vi være 750
Mand. Her var ingen Senge, men kun nogle
Træhylder eller Bokse, om man vil kalde
dem saa, og der var anbragt 4 oven paa hin-
anden, saa den øverste var lige under Taget,
og i øvrigt var der kun 60 cm's Mellem-
rum mellem dem. Hylderne var anbragt
langs med begge Sidevægge, og hvis alle
750 Mand var i Barakken paa en Gang f.eks.
til Spisning, maatte Halvdelen af os ligge
paa Hylderne, ellers var det umuligt at være
der. Paa Hylderne laa nogle meget daarlige
Madrasser næsten uden Halm, og hver
Mand fik et "Tæppe". Jeg fik et ret stort
Tæppe, men til Gengæld var det fyldt med
Opkastning og lugtede af baade Afføring og
Vandladning, men der var jo ingen Mulig-
heder for at rense det paa nogen Maade, da
vi jo ingen Sæbe havde og ingen Steder at
tørre det igen. Der havde været Italienere i
Barakken, da vi kom, og paa samme Plads,
som 3 små Italienere havde ligget, skulde vi
nu være 5 granvoksne Politimænd, og selv
om vi kantede os ned paa Siden, var det som
at ligge i en Halmpresser. Skulde vi vendes
om paa den anden Side i Nattens Løb, kom-
manderede en af os "Vend", og saa vendte
vi alle 5 paa en Gang. Da vi endelig efter al
den Møje og Besvær blev lagt ned begyndte
en for os helt ny Kamp, nemlig Kampen
mod Lopperne, og dem var der i Tusindvis
af i Madrasserne, og denne Kamp havde vi
hver Nat i den Tid, vi var i det tyske Møn-
sterrige. Flere Kollegaer blev bidt saaledes
at de havde hele Kager af Saar. Efter en
uges Forløb havde jeg faaet nok paa Hylden
under Taget, og i Resten af Tiden i Lejren
laa jeg paa en ganske almindelig Træbænk,
hvilket jeg fandt bedre, selv om det jo var
nede ved Gulvet, hvor Lopperne havde de-
res Eldorado.

30. Sept. Min 33-aarige Fødselsdag.

Efter den gode og sunde Nattesøvn blev vi
vækket kl. 5,30 og fik en Skaal Suppe, der

smagte som og lignede Opvaskevand. Skaalene, vi spiste af, var gamle rustne Blik-skaale, og vi var to Mand om hver Skaal og spiste med Træskeer. Middagsmaden var for det første Kaalrabisuppe – enkelte Gange dog Grynsuppe, eller andre fine ”Supper”, og her vil jeg lige nævne Brændædesuppe, der alligevel var det skrækeligste Traktament vi fik paa hele Turen, det kan ikke beskrives, det maa smages, prøv selv !!! Et Par Gange om Ugen fik vi alm. Kartofler, som vi fik serveret i vores Hus og selvfølgelig selv pillede, men det var alligevel det bedste, vi vidste, idet de jo smagte dansk. - I de 7 Maaneder vi var i Tyskland smagte vi jo ikke Sovs eller Kød, den varme Mad var jo hver Dag den fine Suppe, og da vi endelig naaede Frøslev, var det en underlig Fornemmelse atter at spise med en Gaffel. Aftensmaden var nogle Skiver Rugbrød og den obligate Blod- eller Vandpølse, og en enkelt Gang fik vi noget Marmelade, og paa Spandene kunde vi se, at det var fra Køgevejens Marmeladefabrik. Turens andet Dødsfald indtræffer, idet en Overbetjent ikke havde kunnet taale Jernbanerejsens Strabadser. Han blev straks baaret til Krematoriet og brændt. Krematoriet arbejdede Dag og Nat, idet jeg ikke kan tænke mig, at der er noget Sted paa Kloden kunde have været saa meget Sygdom som i denne Lejr. Der var ustandselig Epidemier af Plet og Paratyfus, Difteri, Skarlagenfeber, Halsbetændelse, Rosen og Dysenteri. Der var mange gode Læger i Lejren (ogsaa Fanger), og de kunde hurtigt konstatere Sygdommens Art, men naar de ikke havde Medicin eller andre Medikamenter var det jo ikke nemt at være Læge, og Mottoet i Buchenwald var jo ogsaa: Enten er man rask eller ogsaa dør man. I Lejren var der indtil 80.000 Fanger, og de repræsenterede 21 Nationer. Selve Lejren omfattede et kæmpe-mæssigt Areal, og uden om den var et stort Pigtraadshegn med elektrisk Strøm (Høj-spænding), hvor selv den mindste Berøring var det samme som en død Mand.

Overfladisk skulde det se ud som der blev gjort alt for os, og vi skulde vakcineres for alle de nævnte Sygdomme, i alt 9 Gange. Jeg blev det nu kun 3 Gange, idet jeg blev meget syg efter den 3. Gang. Det var en tidligere Cykelsmed, der stak Kanylen ind i Brystet paa mig, og det var saa voldsomt, at man skulde tro, at han stak en Gris. Desuden var der paa Flaskerne paaklæbet en Seddel, hvorpaa stod: Holdbar til Januar 1943, men jeg regnede med, at Virkningerne af Vaccinationerne var nul og nix, og det var først efter at der 3 Gange var vaccineret for Skarlagenfeber, at denne Sygdom rigtig brød ud i Politibarakkerne, saa jeg gemte mig gerne paa VC’et, naar ”Cykelsmeden” kom. Apropos V.C’erne – latterlige. De var i en Barak for sig selv, hvor der var lavet en Cementrende gennem Midten af hele Barakken. Kanterne gik en halv m op over Gulvfladen, og her sad vi saa paa begge Sider og besørgede ned i Renden. En Gang i Døgnet kom der saa en Mand med en Vandslange og skyllede det hele ud. Første Gang jeg saa VC’et maatte jeg le. Der sad en Polak, 1 Jøde, 1 Græker og saa kom der pludselig en Politikommissær, 1 Tjekker, 1 tysk Straffefange, 1 dansk Kriminaladvokat o.s.v. Alt dette var en af de værste Smittekilder, særlig for Paratyfus og Dysenteri, og vi havde jo ikke engang et Stykke Avispapir at bruge, naar vi var færdig.

1. Okt.

Paagældende Dag blev vi alle vejet, og vi havde alle tabt fra 3-20 Pund, for mit vedkommende var det 10 Pund.

2. Okt.

Vi skulle da alle stille til Lusekontrol, hvilket foregik paa den Maade, at vi blev belyst med en 100 Watts Pære paa Legemets behaarede Dele, og hvis det gav Resultat blev vedkommende straks klippet skaldet, hvilket for øvrigt alle Lejrens Fanger var med Undtagelse af de norske Studenter og os.

Midt i Barakken hang en stor Plakat, hvorpaa der stod: Ein Lous, dein Todt (En Lus, din Død).

3. Okt.

2 Nye Dødsfald af Lungebetændelse paa draget sig paa Jernbaneturen. Desuden en masse Kollegaer syge af Halsbetændelse, Influenza o.l. alt sammen Efterveer fra den uhyggelige Køreture. Dødsfaldene forekom jo herefter hyppigere og hyppigere, indtil 5 i Døgnet, og der omkom jo paa hele Turen 70 Politimænd. De første Dage arbejdede vi ikke, og vi havde rig Lejlighed til at se, hvad der foregik omkring os, hvilken Elendighed, der var, og hvilken Brutalitæt, der blev anvendt over for de ganske forsvarsløse Fanger, hvoraf de 90% var lige saa uskyldige som os, idet Tyskere, naar de besatte et Land fangede Civilbefolkningen og sendte dem i Konzentrationslejr. En ganske ung Franskmand fortalte os saaledes, at han sammen med sine Forældre havde overværet en Biografforestilling i Lyon. Da der pludselig vistes noget tysk Propaganda pib og hujede alle Folk, hvilket resulterede i, at Tyskerne omringede Biografen og alle Tilskuere, deriblandt den unge Mand og hans Forældre blev anbragt i tyske Konzentrationslejre. En hel Del af Fangerne boede i store Telte med Huller i Tagene, saa der var frit Spillerum for Regn og Blæst, det var altid i disse Telte, at de værste Epidemier brød ud. Hvis der f.eks. om Aftenen var Syge, tog Sygebarakken dem først næste Dag, og for at de Syge ikke skulde smitte andre i Teltet, blev de lagt udenfor paa Jorden paa nogle Løvmaatter, hvor de maatte tilbringe Natten, kun med deres tynde Tæppe over dem. Næste Morgen var de fleste jo døde af Kulde, men det var vel ogsaa Meninge med det. Jeg saa flere Gange Dynger af Lig, der blev ført til Krematoriet, og Asken blev derefter smidt ud. Hvis Paarørende skrev efter en af de Dødes Aske, fik de blot en eller anden tilfældig Skovl Aske sendt.

Appel i Buchenwald

I Lejren var en Masse Invalidere, Eenarmede, Eenbenede, Fingerløse o.m.m. Mest Folk, der gik med Krykker og Stokke. Det var ubegribeligt, at disse Stakler kunde være til Fare for det Unge Tyskland og det nye Europa. Hvad der var af Folk med store gabende Skinnebenssaar var rent ud forfærdeligt, og det eneste der kunde blive gjort var, at de fik en Strimmel Papirsgazebind viklet omkring. Desuden var der en Masse Ernærings sygdomme, idet vi jo aldrig fik nogen Fedtstof af nogen Art. Den værste var Flegmone, der kunde opstaa ved en ganske lille Rift og som bevirkede, at Fingre, Tæer o.l. næsten raadnede op. En ung Kollega fik hele det ene Ben sat af. Desuden fik en Masse Skørbug ved Tænderne, og i al den tid jeg var der, havde jeg konstant Mundbetændelse. Det mest hyppige var dog Bylder. Jeg fik 3 store Svende. Den ene i Haaret. Den fik jeg behandlet i Sygebarakken. "Lægen" barberede først Haaret væk omkring Bylden, hvorefter han skar i Bylden med den samme Kniv. Vi havde nogle forfærdelige langvarige Apeller (Optællinger), de kunde være indtil 3 Timer, ligesom det kunde passe SS-Manden og tælle os op. I hele den Tid skulde vi staa opstillet ret op og ned ude i Barakgaden, hvor der til de fleste Tider var saa meget Pløje og Mudder, at det gik oven ind i Skoene. Her stod vi i Regn, Blæst, Sne og Hagl uden Overtøj, og den første Maaned (Oktober) uden Undertøj eller Strømper. Vi var mange Gange gennemblødte til Skindet uden Chance for at faa Tøjet tørt andre steder end paa Kroppen. Kl. 20,30 blev Lyset slukket i Barakken og saa skulde vi være i Seng (altsaa paa min

Bænk). En Times Tid efter, at vi var blevet lagt, kunne vi saa blive purret ud igen og staa til Appel, og den varede gerne en Time, og det var, naar Herrefolket ikke kunde faa det samlede Fangeantal til at stemme, og at der var en Masse Besvimelser og andre Tilfælde under saadanne langvarige Appeller siger jo sig selv. Ved siden af os var en Jødebarak, og de fik en umenneskelig Behandling. Alle – ogsaa deres dødssyge – skulde ud at staa til Appel eller i heldigste Tilfælde sidde ned paa en Bænk. Der var gerne en 20-30 Stykker, der maatte hjælpes ud af Kammeraterne, men ud skulde de. De var alle radmagre, udtærede, og det var et frygteligt Syn at se paa dem under disse langvarige Appeller. Der døde gennemsnitligt 7-8 Stykker i Døgnet i denne Barak. En dag kom der Besked om, at de skulde flyttes til en anden Lejr, og de skulde rejse i Kreaturvogne i 5 Døgn, hvilket vilde selvfølgelig resultere i, at de fleste ved Ankomsten til den nye Lejr var døde, men saa var Resultatet jo naaet. Det var et sørgeligt Skue at se dem drage af sted med deres fattige Ejendele. De syge, der ikke kunde gaa (20-30 Stk.) blev baaret ud og lagt eller sat paa den bare Jord (November Maaned), hvorefter der kom en Lastvogn for at hente dem. De blev smidt op i Vognen som var det en Sæk Kul og flere af dem døde paa Stedet. De blev saa blot smidt ned af Vognen igen og af Sted til Krematoriet.

6. Okt.

Vi begynder at arbejde, og vi maatte Dagen lang bære Sten eller Træ til forskellige Formaal i Lejren.

8. Okt.

De første Røde Kors Pakker ankommer til Lejren og indeholdt Smør, Ost, Pølse og Knækbrød og for første Gang siden 19. Sept. prøvede vi at være mætte.

10. Okt.

Mit 4 Aars Jubilæum som Politimand. Menuen plejede da at staa paa Flæskkesteg, men denne Dag var jeg glad ved mit Knækbrød, som jeg syntes smagte lige saa godt som en Vaffel.

11. Okt.

Kollegaer, der var udlært Tømrer eller Murere beordres til 12 Timers dagligt Arbejde med Opbygning af Lejren i Stedet for det bomberamte. Som følge heraf maatte en Politikommissær atter efter 30 Aars Forløb have Murskeen i Haanden.

12. Okt.

Under Arbejde med at bære Barakdele mødte vi en SS-Officer, der havde en Hund med. Uden mindste Anledning for Hunden pludselig ind paa en Kollega og bed ham i Benet. I Stedet for at kalde paa Hunden, hvad der var mest naturligt, gav SS'eren Kollegaen et voldsomt Slag over Nakke og Ryg med sin Ridepisk. Tysk Verdenskultur.

14. Okt.

Vi var denne dag 20 Mand, der skulde bære Sten til Krematoriets Gaard, hvor det ellers var forbudt at komme. Vi saa da et nyt frygteligt Syn, hvor vi nemlig kiggede ind i Krematoriets Kælder, hvor Ligene blev smidt ned, før de skulde brændes. Ligene laa her nøgne og i Dyngevis i alle mulige Stillinger, hulter til bulter mellem hinanden, radmagre, forslaaede og udpinte til det sidste. Heldigvis var der ikke den Dag nogle Kollegaer imellem, det havde jo været frygteligt, hvis der havde ligget én jeg kendte. En Fange, der var Medhjælper ved Brændingen, fortalte, at der nogle Dage i Forvejen var bragt 7 Lig ind til Brænding. Nede i Kælderen kom pludselig det ene "Lig" til Bevidsthed, og vedkommende vilde selvfølgelig omgaaende forlade det uhyggelige Sted, men SS-

Manden forbød dette og sagde, at naar han havde modtaget 7 Lig, saa skulde der brændes 7, selvom der var en, der var blevet levende i Mellemtiden. Efter megen Parlamenteren fik den stakkels Mand lov til at gaa paa den Betingelse, at han omgaaende skaffede et andet Lig, og det var ikke vanskeligt i Buchenwald.

17. Okt.

Under Stenbæringen blev vi gerne anført af en Forarbejder (ældre Fange), men denne Dag skulle vi have en SS-Mand med, hvilket fik en Kollega til at udbryde: "Skal vi have den Idiot med". SS-Manden hørte det og vendte sig om og sagde: "Jov, a ska lede denne Kolonne". Det viste sig, at det var en ældre godmodig Sønderjyde, der var blevet indkaldt, idet han ikke havde sin danske Indfødsret i Orden.

20. Okt.

Rygterne svirrede kollosalt i den store triste Lejr, baade m.h.t. Krigen og særligt m.h.t. at Forhandlingerne mellem Tyskerne og de danske Myndigheder skred gunstigt frem, og vi kunde snart vente at komme hjem. Jeg tror nok, at vi ca. 50 Gange under Opholdet dernede fik at vide af forskellige mere eller mindre prominente Personer, at nu varede det kun nogle faa Dage, saa skulde vi "nach hause" (hjem). Vi delte Rygterne i to Kategorier: A-Rygter og V.C-Rygter. Førstnævnte var dem, der lød nogenlunde troværdigt, og sidstnævnte var altsaa Resten. Et af de værste V.C-Rygter jeg hørte var, at Grækenland havde krævet Borgmesteren paa Samsø udleveret.

23. Okt.

De første danske Aviser kommer til Lejren, og i dem læste vi, at 1700 af de mest illegale af de københavnske Politimænd var sendt til

en tysk Lejr, idet de med blide Engleansigter passede deres Tjeneste om Dagen, men om Natten var Røvere og Mordere.

24. Okt.

En Polak stikker en SS Mand en paa "God-daen" og til Straf bliver han stillet op i Indgangsporten til Lejren med Ansigtet mod Muren i 6 Timer (til Skræk og Advarsel), hvorefter han fik 25 Piskeslag. Hans Barak-kammerater, 400 Mand, bliver i samme Anledning kommanderet udenfor, hvor de i 2 Timer maatte staa med begge Hænder i Vejret.

25. Okt.

Næsten 200 Politimænd ligger syge i Lejren af alle mulige forskellige Sygdomme.

26. Okt.

Besked om, at 500 Mand skal paa Transport til Taucha ved Leipzig, hvor de skal bygge et nyt Jernbanespor. Jeg var blandt de Udtagne – sikkert fordi jeg kendte en Mand, der var Næstformand paa Assensbanen – og kl. 18,00 stod vi i Kovognene, og den kun 80 km lange Tur varede hele Natten med Ankomst til Taucha den 27. Okt. kl. 8,00. Da vi drog ud af Porten i Buchenwald, havde vi den store Glæde, at Røde Korsbilerne holdt uden for, og vi fik hver en Pakke med en hel Del gode Sager.

Vor Forbavselse var stor, da vi drog ind i den nye Lejr, idet det viste sig at være en Kvindelejr, hvor 1000-1500 Kvinder i Alderen fra 14 til 60 Aar var indespærret. Trods det, at det var lige ved November, gik de alle uden Strømper eller med smaa Halvstrømper, og deres Paaklædning trodser enhver Beskrivelse – Laser og Pjalter og daarligt Fodtøj, og Lejren var kun et stort Plørehul. Det forundrede os meget, at de næsten alle saa ud, som om de var i Omstændigheder, men forklaringen var den, at den varme

Mad Dag ud og Dag ind bestod af Kartoffelsuppe (Vand og udkogte Kartoffler blandet sammen), og dette bevirkede, at deres Maver buldnede ud. De arbejdede meget, meget haardt i en Fabrik, hvor der fremstilledes Haandgranater og Flammekastere. Arbejdstiden var 12 Timer i Døgnet enten Dag eller Nat og med kun ½ Times Spisepause, hvor de fortærede de tørre Rugbrøds-skorper. De bevogtedes af store kraftige Nazipiger, der var ligesaa brutale som deres mandlige Kollegaer.

En Dag hørte jeg Skraal og høje Hvin fra fabrikken, og da jeg kiggede ind, saa jeg en stakkels Pige liggende paa Maven paa Cementgulvet, medens saadan en Nazitøs hamrede løs paa hende med de knyttede Næver. En dag, da alle Pigerne var stillet op og skulde paa Arbejde, gik en anden Nazitøs og delte Øretæver ud til højre og venstre tilsyneladende helt uden Grund, men sikkert kun fordi det morede hende. De fleste Piger var Zigøjnere, som Tyskerne indespærrer ligesom Jøderne, men der var ogsaa en enkelt – én – dansk Kvinde imellem, nemlig Politimester Simonys 46-aarige Sekretær fra Varde. Det maa have været skrækkelig for saadan en enlig Svale. En dag skete et Tyveri i en af Kvindebarakkerne, og flere Hundrede af Kvinderne maatte staa i 2 Timer med Hænderne i Vejret uden for Kommandantens Bolig.

Efter Ankomsten maatte vi hen at gøre Barakkerne rene og stille Senge op, men kl. 12,00 maatte Halvdelen af os paa Arbejde og fortsætte til kl. 18,00, medens Resten fortsatte med Arbejdet i Lejren, og dem var jeg imellem. Vi var færdigt med dette Arbejde kl. 17,00 og var da alle dødtrætte efter den foregaaende Nats Ophold i Kreaturvognen. Kl. 17,15 kom der imidlertid Besked om, at vi skulle stille i Grusgraven til Afløsning af Kammeraterne kl. 18,00, og der maatte vi nu trælle til kl. 6,00 næste Morgen. Det var en skrækkelig Nat, og til Slut svajede vi alle som Siv for Vinden, idet vi

næsten ikke kunde holde os oppe paa Grund af Træthed. Men saadan var Parolen: Arbejd til du segner, saa kan du blive brændt, - og i hele Tysklands Krigsindustri arbejdede Millioner af Mennesker, der brutalt var blevet deporteret fra deres Hjem. Arbejdet bestod af, at vi med Tipvogne skulde køre Grus fra en Grusgrav og ned til den omtalte Fabrik, hvor der skulle anlægges et nyt Spor.

I hver af Arbejdspladsens 4 Hjørner stod en Vagtpost med Karabin, men over hele Pladsen havde vi hylende og skrigende SS'ere, der slyngede alle mulige Skældsord ud, bl.a. Veiter, veiter dein Schweinhund (videre, videre din Svinehund) eller Los, los, dein Judeknaben (løs, løs din Jødedreng).

Men en Ting var der dog at glædes over, idet Officeren, der havde Kommandoen under vor Transport, havde været rundt i alle Vognene og sagt, at naar Arbejdet var overstaaet, skulle vi sendes hjem til Danmark, dog skulde vi først til Buchenwald, hvorfra Hjemsendelsen vilde ske. Vi troede desværre paa ham, og arbejdede alt hvad vi kunde for at blive færdig, og efter 7 Dages Forløb udtalte han endvidere, at vi arbejdede saa stærkt, at vi faktisk stod med det ene Ben i Danmark. Han løj, — og blev ved Juletid dræbt under et Luftangreb. Under arbejdet løb en Tipvogn en Dag af Sporet, da den var i fuld Fart, og jeg, der stod paa Vognen, slog 3½ baglæns Saltomortale og slog og skrabede mit Skinneben ret slemt. Da det blødte stygt, kom jeg ind paa Fabrikens Skadestue, hvor jeg uden saa meget som at faa Blodet tørret af eller Saarene vasket, blot hurtigt fik en Klud bundet om, og saa lød det igen: Veiter, veiter. Arbejdet, som var projekteret til at vare 3 Uger, var færdig paa 11 Dage (saadan havde vi slæbt for at komme hjem). Der var to stygge Luftangreb, medens vi var der. Første Gang var vi i Spisebarakken lige ved Siden af Fabrikken, da en Formation Englændere havde Kurs lige imod os. Pludselig blev et Par

Stykker skudt ned, og det var Signalet til, at Bomberne begyndte at regne ned. Vi smed os alle pladask ned paa Gulvet, Russere, Polakker, Tjekkere og Danskere oven paa hinanden, og i saadant et Øjeblik tror man jo ens sidste Time er kommet. Heldigvis faldt den nærmeste Bombe 50 m fra Fabrikken, og Barakken holdt, selvom den rystede fælt i Grundvoldene.

Bomben bevirkede, at en Jordmur i Grusgraven styrtede ned, hvor 20 Mand kort forinden havde staaet og arbejdet. Under det andet Angreb var vi ude i Grusgraven, og vi maatte ikke forlade den, trods det, at Splinter fra Bomber og Skyts regnede ned overalt. Jeg fandt en stor Vaskekedel, og den stak jeg Hovedet ind i. 8. Nov. var Arbejdet overstaaet, og vi fik Besked paa, at vi Dagen efter skulde være rejseklar kl. 8,00, idet vi denne Gang skulde rejse om Dagen. Stationen laa lige over for Lejren, og den 9. Nov. kl. 10,00 stod vi atter i Kreaturvognene, og der stod vi nu i ni Timer, altsaa til kl. 19,00, inden vi endelig kom af Sted, og at vi hverken fik vaadt eller tørt, inden vi næste Dag kom til Buchenwald siger jo sig selv, men saa fik vi ogsaa herlig Kaalrabisuppe. I Tauche døde en Kollega af Difteritis, han laa alvorlig syg i 3 Dage, men først da han var lige ved at dø, kom han paa Hospitalet, — De første 10 Dage vi var i Lejren, kom vi ikke til at arbejde, og vi gik stadig og ventede paa, at der skulde ske noget m.h.t. Hjemsendelsen.

Den 20. Nov. brast Haabet, idet vi atter blev indsat i Arbejdet (Oprydning i Ruinerne), og vores Dag saa nu saaledes ud: Op kl. 4,15. Vask og Spisning. 5,30 Afmarch til Lejrens Appelplads, hvor vi blev inddelt i Arbejdshold. Fra kl. 6,00 til 12,00 Arbejde uafbrudt. 12,00 til 12,20 Frokost i det frie (husk det var 20. Nov), og den bestod gerne af 2 Stykker tørt Rugbrød, idet den smule Pølse og Margarine vi fik, gerne blev spist om Morgen. Fra 12,30 til 17,00 paany Ar-

bejde. Kl. 17,30 paany ind paa den store Appelplads. Kl. 18,00 Appel uden for Barakken kl. 19,00 eller 20,00. Dernæst til en forandring en Gang Suppe, og saa blev Lyset slukket. Om Søndagen var vi færdig kl. 17,00. Jo, det var store Dage i det nye Europas Hjerter.

Heldigvis kom Røde Kors Pakkerne regelmæssigt nu, ligesom vi fik en masse Pakker fra vores Hjem, der indeholdt Honning, Marmelade, Æbler m.m. og dette holdt jo Humøret oppe paa os. 30. Nov blev jeg pludselig udtaget til at være Savskærer paa en hylende og hvæsende Rundsav. Jeg gloede forskrækket paa baade Sav og Manden, der satte mig til det, og han trøstede mig med, at der allerede var 6 Fanger, der havde faaet Haanden savet af.

3. Dec.

Vi fik da lov til at komme i Fangebiografen. Herligt, herligt!!! Anlægget lød, som om de puttete Sten i et Tærskværk, og Filmen var vist omtrent paa Alder med mig selv.

5. Dec.

Ca. 200 Kollegaer kommer til Frøslev i Røde Kors Biler. Det var nærmest Jurister, syge, Folk fra de politiske Afdelinger samt nogle stykker, der havde mere eller mindre fine Bekendtskaber inden for Nazismen. Da vi tilbageblevne marcherede paa Arbejde, holdt Bilerne uden for Lejren, og Chauffører og Sygeplejerske saa paa Udmarchen. Sygeplejerskerne græd som Børn, da de saa os marchere midt i dette Nødens og Elen-dighedens Tog. Kollegaerne fik straks i Vognene udleveret en Pakke dansk Smørrebrød, Mælk, Øl og Æbler, og der faldt jo ogsaa en Taare hist og her, da vi senere paa Dagen — belæsset med Sten — saa Kammeraterne køre hjem paa Vej mod Danmark. Den næste Uge var jeg Murerarbejdsmand, idet vi byggede Observationstaarne, og jeg

var en skrap Cementblander. I denne Kommando var en Jøde, der var kommet til Lejren for 6 Aar siden sammen med 450 andre Jøder, og af disse var der nu kun 3 tilbage. Af hans Lidelseshistorie skal jeg lige nævne, at en SS'er slog ham i Panden med en Pæl, saa han fik en Bule paa Størrelse med et Æg. Videre fortalte han, at under Arbejdet i Skovene havde han mange Gange set, at Fangerne i Armene var blevet hejset op i Træerne i flere Timer, naar SS'erne ikke mente, at de arbejdede hurtigt nok. En Kommunist i Kommandoen havde været der i 5 Aar, og han boede kun 2 km fra Lejren, og han kunde fra denne daglig se sit Hjem. Det kalder jeg Straf.

10. Dec.

Blokchefen kom og fortalte os, at vi skulle hjem i Ugens Løb.

14. Dec.

Sidste Arbejdsdag.

15. Dec.

Vi faar vores private Tøj udleveret, og ingen er nu i tvivl om, at vi skal holde Jul i Danmark.

16. Dec.

De 3 sidste Nætter havde jeg tilbragt siddende paa en Bænk, idet Lejren var saa overfyldt, at Danskerne, der ellers havde haft 3 Barakker nu skulde nøjes med 2. Kl. 18,00 blev Halvdelen af os sendt over i Biografen, idet vi skulde af Sted med første Transport den følgende Morgen. Vi sov ikke hele Natten, men sang og spøjte og en Del Kollegaer optraadte som Amatørskuespillere – for i Morgen skulde vi jo hjem..

De Røde Kors Pakker, som vi lige havde faaet, forærede vi væk til andre hungrede Fanger i Lejren. Ved 12-Tiden om Natten

kom en Tjekker og fortalte at der holdt et Røde Kors Tog paa Banegaarden, og Toget var dansk. Han fik straks nogle Cigaretter for sin gode Oplysning, og Humøret steg yderligere. Sikken en Laban, for der havde aldrig været nogle Vogne. I Nattens løb sang vi Buchenwaldsangen mange Gange. Den er forfattet af en Overbetjent.

17. Dec.

Kl. 8,00 var baade 1 og 2 Transport marcheret op paa Appelpladsen, parat til Hjemrejse. Det var Frostvejr og en uhyggelig kold Blæst strøg hen over Pladsen. Der stod vi nu i 9 timer til kl. 17,00. Vi kiggede efter Røde Kors Bilerne, men de kom af gode Grunde ikke. Vi fik ikke udleveret hverken vaadt eller tørt den Dag., men heldigvis havde jeg 3 skiver tørt Rugbrød, som jeg spiste, samtidig med at jeg tænkte, at det gjorde jo ikke noget, for paa næste Søndag (Juleaften) sidder du hjemme og spiser Gaa-sesteg. Dagen sneglede sig hen, og flere af Kollegaerne blev syge og maatte bæres ned i Sygebarakken. Men endelig kl. 17,00 kom Kommandoen: Klar til afrejse. Vi var glade, men kun til vi kom uden for Lejrens Port, der stod nemlig Bevogtningsmandskabet, og dobbelt saa mange, som der plejede at være og med opplantede Bajonetter, hvad de ikke før havde haft, og det skulde der jo ikke være Grund til, naar vi skulde hjem. Den Tanke slog straks ned i mig, at nu gik Turen lige til Vestfronten for at grave Skyttegrave, idet millioner af Fanger den Gang var beskæftiget med det. Saa galt gik det heldigvis ikke, idet vi efter at have staaet i Kovognen hele natten, den næste Morgen kl. 8,00 ankom til Krigsfangelejren "Mühlberg" ved Dresden. En kæmpemæssig Lejr, hvor vi traf en Masse interessante Mennesker, Englændere, Canadiere, Franskmænd o.s.v., og det var dejligt at se den Renlighed, der var alle Steder, naar vi kom lige fra Konzentrationslejrens Uhygge. Efter de sædvanlige Formaliteter, Bad, Aflusning (Pensling) og som noget nyt Fotografering

og Optagelse af Fingeraftryk, fik jeg atter et Blikskilt hængt om Halsen, og jeg var nu Krigsfange Nr. 309178. Det var Værnemagten og altsaa ikke SS, der havde Opsynet med Lejren, og det var en meget stor Forbedring til det bedre.

Vi blev indkvarteret i Barakker med 180 Mand i hver, og vi fik i alt 30 stk Madrasser og dele, og de blev lagt paa Gulvet, idet der hverken var Senge, Borde, Bænke, Kakkellovn eller Skaale. Vi maatte ud paa en Affaldsplads og finde gamle Konservesdaaser for at faa noget at spise af. Vores Tillidsmand klagede til Kommandanten, der gav dem dette Svar: Mine Herrer, Tyskland er i Nød, og denne Nød maa De dele med os. Vi kom i Starten ind i en lille Lejr i Lejren, og der var ikke andet Vand, end det Vand vi et Par Gange om Dagen kunde hente ved en Vandvogn, der blev kørt ind i Lejren, saa vi kunne ikke blive vasket. Hvis vi f.eks. prøvede at vaske vores Hænder, blev de næsten stive, idet det i de Dage var næsten 20 Graders Frost. Kosten var meget, meget knap. Vi var 5 Mand om et 2½ Punds Rugbrød, og der var ikke noget Paalæg, og den varme Mad, altsaa Suppen, fik vi kun godt en halv Liter pr. Mand. Der var af og til Grynsuppe, men for det meste var det Kaalrabisuppe, den var dog tillavet ganske godt og smagte 100% bedre end den i Buchenwald. Den blev lavet i de franske Krigsfangers specielle Køkken, men mæt kunde vi jo ikke blive, og fra den 27. Dec. til sidst i Januar, hvor vi fik den første Røde Kors Pakke, sultede vi kolossalt, og jeg havde da slanket mig ca. 30 Pund, men inden jeg naaede hjem, havde jeg takket være Røde Kors taget det meste paa igen.

20. Dec.

Haabet om at komme hjem til Jul opgives. Smaat med Mad, men Kulde og Frost, og en stor Byld ved det ene Øre, og som næsten lukker mit ene Øje.

Juleaften.

Gudstjeneste i Barakken kl. 15,00. Dernæst Julemad, der for mit vedkommende bestod af 2 Stykker Rugbrød med Sukker. Kl. 16,00 var det mørkt, og da vi ikke havde Lys, var der ikke andet at gøre end at lægge sig paa Madrassen paa Gulvet og tænke paa de kære derhjemme. En Kollega fik imidlertid fat i en Russer, der formedelst nogle Cigaretter organiserede en Flagermuslygte, der saa blev hængt op i Barakken, og i dens Skær læste Barakformanden Juleevangeliet og nogle Julefortællinger, hvorefter vi sang nogle Salmer, men Tankerne var jo stadig derhjemme. Om Formiddagen var en Politiasistent blevet begravet, og 17 Kollegaer kommet paa Sygehuset, hvor der paa de faa Dage, vi havde været der allerede var indlagt 75 Mand.

Juledag.

2 engelske Præster blandt Krigsfangerne opstiller et interimistisk Alter i en tom Barak, hvorefter de holdt en gribende Altergang for os. Der serveredes den Dag en ganske glimrende Ærtesuppe i vores Blikdaaser, og Englænderne forærede os rigtig Te. Om aftenen Salmesang og Oplæsning ved Flagermuslygtens Skær.

26. Dec.

450 Mand med undertegnede iblandt bliver raabt op og faar at vide, at vi den 28. skal rejse til Leipzig til Disposition for Overborgmesteren.

27. Dec.

Paany Bad og Aflusning.

28. Dec.

Op kl. 4,00 Morgen med March til Bane-gaarden, hvor vi efter 2 Timers Ventetid i

15 Graders Kulde paany stod i Kovognene, der var uhyggelig kolde.

Kl. 15,00 naaede vi en lille By, der hed Engelsdorff, hvor vi blev sat af, og med al vores Bagage maatte vi nu trave i 1½ Time, hvorefter vi naaede vores ny Lejr, der viste sig at være en tidligere Sommerrestaurant, der nu var lavet til en Lejr. Vi boede her i Festsalen, og der var Etagekøjer, men kun én Mand i hver sin Seng. Der var gode Vasketforhold. V.C. Med Træk og Slip, men ingen Mad, og Røde Kors Pakkerne udeblev stadig, idet Officeren, der stod for Uddelingen af ren og skær Misundelse nægtede at udlevere dem. Vi sultede fantastisk, idet vi kun fik 300 gr Rugbrød om Dagen og næsten ingen Paalæg, og Suppen, der var til 450 Mand, blev kogt paa 4 Pund Kød, og var vi heldige kunde vi faa en 3-4 smaa Stykker Kaalrabi.

2. Jan.

Første Arbejdsdag. Jeg kom i ca. 12 Mands Kommando, der skulde rydde op i en bombet Automobilfabrik, der hed "Leistner" Værket. Det var en civil Vagtmand, der hentede os om Morgen, og vi kørte i Sporvogn. Byen var frygteligt bombet, og hele Gader var jævnet med Jorden. Den virkede næsten uddød, men efterhaanden opdagede vi, at der kunde være et Værelse paa 5. Sal, i en Kælder eller en Baggaard, der ikke var bombet, og her boede Folk. Der var kun ganske faa Butikker aabne, og de havde jo ikke meget at sælge, selv en Kaalrabi var paa Mærker, og Bageren maatte ikke bage andet en Rugbrød og Semler. Vores Arbejde paa Fabrikken bestod af at køre Murbrokker og gamle (brændte) Biler væk, idet Fabrikken skulde bygges op paany. Vi arbejdede saa der i ca. 2 Maaneder og havde det forholdsvis godt. En Dame kom en Dag hen til os og fortalte, at hendes Mand havde ejet Fabrikken, men da han ikke var Nazist, var han blevet indkaldt som Soldat, og en Nazist indsat som Leder af Fabrikken, som

SS ganske roligt overtog. Nu laa Manden paa Sygehuset og havde faaet det ene Øje skudt ud. Hun sluttede grædende: "Og saadan har de ødelagt min Mands Fabrik". En Politibetjent kom ligeledes hen til os en Dag og beklagede, at vi var kommet derned paa den Maade. Han sluttede: "Vi er alle her i lommen paa SS".

18. Jan.

Brev fra min Viv og Røde Kors Pakker, hvorpaa der stod "Glædelig Jul".

26. Jan.

2 danskfødte SS'ere kommer til Lejren og forespørger, om vi ikke vilde ud at være Civilarbejdere, saa skulde vi efter et ½ Aars tilfredsstillende Arbejde faa Lov til at komme hjem paa 8 Dages Orlov. Vi gav dem en kold Skulder og udtalte, at vi ikke arbejdede mere end vi blev tvunget til. De opgav at komme fra en højere Officer i Berlin, men en dansk Læge, der senere kom ned til os, betegnede dem som et Par Soldater, der havde købt en Kanon og begyndt for dem selv.

29. Jan.

Kolossal Kulde. Først 10 Timers Frysning ude, og Fortsættelse fulgte om Aftenen i Lejren.

8. Februar.

Flygtningene fra Øst kommer i stadig større Mængder. De blev kørt i aabne Lastvogne, og vi saa mange Gange Kvinder siddende med deres døde Børn i Armene (af kulde), ligesom flere kom kørende med deres fattige Ejendele paa en Trækvogn og ovenpaa laa en gammel Morlille. En Mand og en Kone kom kørende paa en Tandem. Bagved paa Bagagebæreren var anbragt en Kurvekuffert og i den sad der en Ged.

10. Feb.

Luftalarm og Forvarsel Dag og Nat. Det var særlig Leipzigs Forstæder, der blev bombet. Ved Lejren havde vi ikke andre Beskyttelsesrum end en Løbegrav, og Lufttrykkene fra Bomberne var saa kraftige, at vore Bukseben flagrede frem og tilbage.

26. Feb.

Alle Mand marcherer ind til Leipzig for at komme i Bad, men ved Ankomsten siger Badedirektøren, at vi skal vente til i Morgen kl. 14,00. Kommandanten protesterede og vi fik Bad. Næste dag kl. 14,00 blev Badeanstalten fuldstændigt ødelagt ved et Bombardement, og en Masse Mennesker bliver dræbt.

27. Feb.

Stort Bombardement paa Leipzig, hvor 2000 Mennesker blev dræbt, men heldigvis ingen Danskere. Jeg sad i et Beskyttelsesrum i den indre By, og Folk græd og faldt paa Knæ, naar vi hørte Bomberne pifte gennem Luften, Jeg var den Dag iført en fransk Militærkappe, og da vi igen kom op paa Gaden raabte en Kone mig ind i Hovedet: "Dein fordamte Französen" (din fordømte Franskmand). Byen var indhyllet i Røg, Gas, Vand og Elektricitet, ødelagt. Paa Vej hjem kom vi forbi et Sted, hvor der havde været 15 Husvildebarakker for Folk, der tidligere havde været bombet, men nu var der kun én tilbage. Det var et skrækkeligt Syn. Skrig, Graad og Jammer og hjertensskærende Scener, naar de bar deres døde og saarede ud til Grøftekanten ved Vejen, der ligeledes var helt ødelagt, saa der ingen Hjælp kunde komme frem.

1. Marts.

Vi kom nu alle paa Katastrofearbejde. Jeg kom paa et Hold, der skulde arbejde paa Kirkegaarden (Süd Fried Hof), hvor der

skulde begraves 800 af Ofrene. Det gik paa Samlebaand, idet vi først gravede en lang Række Grave, hvorefter Kisterne uden nogen Højtidelighed kom i Jorden, og vi begyndte saa paa den næste Række, saaledes at det Jord vi nu kastede op blev smidt over paa de Kister, der lige var hejset ned.

Jeg fik kun gravet ½ Grav, saa blev jeg sammen med 3 Kollegaer beordret til Kapellet til Assistance. Det var et skrækkeligt Syn her hvor Ligene laa i Stabler og efterhaanden blev lagt i Kister. De blev lagt i Kisterne i den Paaklædning de havde paa, da de blev dræbt. Jeg saa saaledes at en Dame laa med med en Taske, en lille Dreng med sit Legetøj, en ældre Mand med sin Staalhjælm o.s.v. Der stod ogsaa en række smaa Kasser og af Nysgerrighed kiggede jeg ned i en af dem. Det gjorde jeg kun én Gang, idet den indeholdt et Hoved og et Stykke af et Ben. Resten var brændt. Vi skulde saa bære Kisterne til Ligvognene, der var en ganske almindelig Ladvogn, hvor der skulde læsses 12 Kister paa af Gangen, saa de stod i 3 Lag. Kusken kravlede saa op paa den øverste og satte fuld fart paa Hestene, hvilket flere Gange resulterede i, at han tabte baade 3 og 4 Kister. Paa Kirkegaarden skulde vi saa hejse dem ned i Graven, saa Kisterne var mange Gange faldet sammen, inden vi naaede saa langt, idet de var lavet af ganske tyndt Krydsfiner. Men SS-Kirkegaardsinspektøren, som stadig hang over os sagde blot: Veiter, veiter, veiter. Saaledes gik ca. 14. Dage, og da det var overstaaet, stod der i Leipzigeravisen, at Ofrene havde nu faaet en smuk Begravelse paa Statens Bekostning. — En tjener som var blevet taget under en Razzia i København og som havde fulgt Politiet paa hele Turen, var ogsaa med til Begravelserne, men døde kort efter selv af Tarmslyng. Han skulde begraves paa Udlandingskirkegaarden Ost Fried Hof, men da 10 Kammerater som havde faaet Lov til at følge ham, kom ud til Kirken, kunde de ikke finde Kisten, og ingen vidste, hvor den

var. De gik tilfældigvis derefter om i Baggaarden, hvor de fandt ham liggende med opsprættet Mave paa den bare Jord med et Par Sivmaattter over sig. De fik fat i en Kiste og lagde ham i, men saa var Præsten gaaet sin Vej. Efter stort Besvær fik de fat i en anden Præst og gik saa til Begravelsesstedet, men da de naaede dertil, var der ingen Grav gravet, og saa fik de Besked paa at gaa hjem igen og komme i Morgen i Stedet for. Jeg arbejdede ogsaa paa denne Kirkegaard, der saa frygteligt ud efter Bombardementet. Kæmpemæssige Kratere, hvor Kranier, Arme, Ben o.l. stak ud af Jorden og selvfølgelig foraarsagede en frygtelig Stank. En dag jeg gik i mine egne Tanker, var jeg ved at falde over noget, og ved nærmere Eftersyn var det et raadent Menneskeben, hvorpaa der sad en Støvle.

12 Ukrainske Piger i 17-18 Aars Alderen kastede Gravene til under Latter og Sang og under Opsyn af en gammel Kirkegaardsbetjent paa ca. 80 Aar. En Dag var der en frygtelig Stank fra Gaarden bag Kapellet, og da vi kiggede derind, laa der ca. 50 døde Mænd paa Jorden i en stor Stak. De var fra en Konzentrationsslejr og flere var halvraadne, Tøjet delvist afrevet, forslaaede, magre og skaldeklippet. Lejren havde ikke haft noget Brænde, saa de kunde ikke blive brændt, og saa var de altsaa blevet smidt af i Gaarden der. De laa der i flere Dage, indtil vi endelig fik Besked paa at grave en Fællesgrav. To Opsynsmænd læssede dem saa op paa en Fladvogn, og da de naaede Graven blev de lige væltet ned i den. Foruden os var der baade Kvinder og Børn som Tilskuere. --- En gammel Mand sagde en Dag til mig: „Jeg kender ingen Fører, jeg kender kun en Forfører, og denne Forfører talte i 1939 til Folk i Leipzig og sagde: Vil I have Kanoner eller Smør. De skreg alle: Kanonen, Kanonen, Kanonen, I Dag var der ingen, der skreg paa Kanoner, men nu kunde de ikke faa noget Smør, og de havde alle spændt Livremmen 5 Huller ind“.

7. Marts.

En stor Dag, idet vi fik baade en svensk og 1 dansk R.K. Pakke, og samtidig var der Brev fra min Viv med et nyt Billede i, og sidst men ikke mindst havde vi anførte Dagingen Luftalarm, og det plejede der ellers at være 5-6 Gange i Døgnet.

10. Marts.

Oprydning i en Ruindyng, hvor 2 Heste havde ligget begravet siden Bombardementet. De skulde graves frem, men de stank, saa det næsten var umuligt at være der, men vi skulde jo.

15. Marts.

1 dansk Overlæge kommer til Lejren og siger de forjættede Ord, at vi flytter nordpaa inden længe.

17. Marts.

25 Soldater bliver begravet. Paa Laaget af en Officers Kiste var en Sølvfigur, der forestillede Kristi Død paa Korset og i samme Figur nede under Korset SS'ernes Mærke: Dødningshovedet med de to Knogler.

19. Marts.

6 Kollegaer kommer i Skænderi med en tysk Forarbejder, hvilket resulterer i, at de kommer paa Strafarbejde i 4 Dage i Kulgrubberne. Det var 90 m under Jorden, og naar de kom derned, var der en halv Times Gang til Arbejdsstedet.

20. marts.

Det blev os forbudt at gaa i det off. Beskyttelsesrum, der var godt og solidt. Vi skulde i Stedet gaa i et, der var meget sløjt. Da der blev Alarm, var vi 10 Mand, der alligevel vilde løbe i det gode Rum og skyndte os af

Sted. Da der pludselig kom en Kugle hvislende efter os fra Vagtposten, kan det nok være vi fik Næsen den anden Vej tilbage igen.

21. Marts.

Kronprinsen skænker os et Dannebrog, som bliver hængt op i Salens ene Ende, mens vi sang – “Flaget!”, “Kong Chr.”, “Der var et yndigt Land” og “Mor Danmark” og “Kongernes Konge”.

23. Marts.

Arbejde med at fylde Bombekratere, der var saa store, at 10 Mand var 3 Dage om at fylde dem op.

28. Marts.

Oprydning i en Biograf, hvorunder det blev os meddelet, at det var sidste Arbejdsdag.
...

31. Marts.

15 Røde Kors Biler (svenske) ankommer til Lejren for at afhente os. Afgang kl. 5,30 og efter 12 Timers Kørsel var vi i Neuengamme igen, hvor vi blev indkvarteret i den del af Lejren, der var under opsyn af svensk Røde Kors.

3. April.

Kl. 16,30 ankommer en Snes Vogne fra dansk R.K. for at køre 500 Mand af os hjem, og jeg var imellem. Da vi skulde rejse, lagde vi Resten af vore R.K. Pakker ind gennem et Pigtraadshegn til Sygebarakken. De syge blev helt overvældet af Taknemmelighed, og disse udpinte Mennesker kom ud i deres tynde Undertøj for at sikre sig Ost, Pølse o.l. Jeg lagde en Pakke Kiks ind og pludselig staar der i Sygehusdøren et levende Skelet, en Mand paa min Højde, der nu vejede ca 56 pund !!! Han kunde næsten ikke holde

sig oprejst, men var hypnotiseret af denne Pakke Kiks, som han til min store Glæde ogsaa fik. Ubegribeligt at se en Mand i den Forfatning kunde leve. En Fejemand, der arbejdede uden for Sygebarakken, vilde ogsaa tage nogle af Sagerne, hvad vi selvfølgelig ikke havde noget imod, men en SS'er, der saa det, tog hans Kost og slog ham saa voldsomt paa hans Ryg, at Kisteskaftet knækkede midt over, som var det en Pind. Fangen vilde nødig slippe Maden, og SS'eren tog nu Resten af Kisteskaftet og slog med, saa dette ogsaa knækkede. Først da løb Fangen, men heldigvis havde han en Del Madvarer

med. Det var mit sidste Indtryk af Herrefolket paa tysk Grund, idet vi kort efter forlod Lejren. I Bilen fik vi en dansk Smørrebrødspakke, 1 Pilsner, Cigaretter og Tobak m.m. Kl. 3,25 den 4. April 1945 kørte vi over den danske Grænse – et storslaaet og uforglemmeligt Øjeblik, som vi fejrede ved at synge ”Der er et yndigt Land” og ”Kongernes Konge”. Der var jo ikke mange Mennesker paa Gaden ved den Tid, men et Sølvbryllupsselskab var netop paa Vej hjem, og en ung Pige stak Hovedet ind i Bilen og sagde: ”Velkommen hjem da, det var da godt I kom da.” Kl. 4,30 kørte vi ind i Frøslevlejren, og det var mærkeligt atter at faa dansk Forplejning: Mælk, Øl og Franskbrød. Her lærte vi Frøslevsangen.

Vi var i Frøslev til den 4. Maj, hvorefter vi skulde føres til Sverige i de danske Røde Kors Biler. Det blev en uforglemmelig Tur gennem Danmark. Byerne og Landsbyerne vi kørte gennem var sorte af Mennesker,

der raabte: Velkommen hjem, raabte Hurra, viftede med Dannebrogssflag, standsede Vognene og overdængede os med Blomster, Cigarer, Cigaretter, Mælk, Øl, Bolcher o.m.m. Ja, det var lige til at tudbrøle over – altsaa af bar glæde. Odense var et Kapitel for sig, men der kendte jeg ogsaa saa mange, men den Begejstring vi blev modtaget med der trodser enhver Beskrivelse. Det var fantastisk.

Men gennem hele Byen var mine Tanker ustandselig paa Ansgar Kirkegaard, hvor Mor havde fundet sit sidste Hvilested, mens jeg var i Tyskland. Havde hun blot oplevet denne Dag.

Paa Storebæltsfærgen fik vi Medisterpølse samt Kaffe og Wienerbrød. Trods det, at det var sent inden vi naaede Korsør, var der ogsaa mange Mennesker der, og vi overnattede i Bilerne uden for Byen.

4. Maj.

Kl. 6,00 fortsættes Turen mod København, og jeg skal lige nævne, at i Roskilde Børgerskole havde Overlæreren opstillet alle

Eleverne op uden for Skolen i fine Geled-der, og de raabte Hurra, saa det gjaldede, og svingede med dannebrogssflag. Det var rørende at se. I København var store Menneskemængder ogsaa paa Benene, men vi blev beordret uden om Byens Hovedgader og ankom til Frihavnen kl. 11,00. I Korsør havde jeg haft Lejlighed til at ringe til Ellen, og hun stod nu i Frihavnen og kørte med Bilen det sidste Stykke. Hvad vi sagde til hinanden, skal jeg ikke komme ind paa, idet det tilhører Privatlivets stille Fred, men kl. 13,00 stod jeg paa Malmøbaaden parat til at dampe til Sverrig, da det pludselig blev meddelt, at vi alle var frigivet. Samme Dag krakkede det nye Europa, og jeg kunde ikke lade være at Tænke paa, hvad der stod over Porten i Buchenwald: "Recht oder unrecht. Mein Vaterland." Endelig havde Retten sejret.

Til Slut Horserødsangen, som vi ogsaa lærte i Frøslev .

Aagemand!

Buchenwaldsangen

Først snuppede de os selv, saa snuppede de vores Fedt,
maaske de snupper mere saadan lidt efter lidt,
men én Ting kan de ikke snuppe fra os, før vi dør,
og det er vores gode danske Politihumor.
"Mützen auf und ab", det rører os en Klap,
og der skal aldrig blive noget Brok i vores Blok.

I Fryd og Gammen (Neuengammen) fik vi Kryds paa vores Ryg,
og Morgenkaffen mindede mest om Edikkebryg,
de fyldte os med Roe og Kaalrabiesmad,
men Danmarks Politi, var jo saa ganske ligeglad.
"Mützen auf ... " o.s.v.

Saa kom vi ud at køre paa et læng're Stræk,
og der blev sørget godt for Sus og Gennemtræk,
i 44 Timer gjorde vi Turen uden Vand,
men hvad, vi var jo ogsaa gennemblødte alle Mand.

I Buchenwald vi førtes til et Badehus,
de troed Danmarks Politi var fuldt af Lus,
med nænsom Haand vi hver især os fik et Penselstrøg
der gjorde Temperaturen i de nedre Dele høj.

Og morsomt nok saa blev vi mejet ud paa ny,
og Døgnet rundt vi gjorde den i stribet "Py",
med bare Ben i Skoene, og uden Undertøj,
blev Huden graa og Tuden blaa, det var en mærk'lig Spøg.

I Procession vi førtes til den Barak,
de sagde, den var tom, dengang vi kom, jo Tak,
det vrimlede med Rotter og en Kæmpeløppehær,
der gjorde sig til Gode paa den danske Flæskesvær.

Trods alt saa var vort Natteleje sundt,
i tre Mands Bokse laa vi 5 og vælted rundt, vi ased, og
vi mased, og vi puffed og vi svor,
det var jo ikke saadan, da vi laa hos Lillemor.

Frøslevsangen

Gestapo, Gestapo, luk Portene op,
for nu vil jeg hjem til min Kvinde,
den tyske Kultur har jeg følt paa min Krop,
nu ved jeg, hvad I har i Sinde.
I ta'r jer som altid det sidste Minut,
men heldigvis ved jeg, at snart er det Slut,
Montgomery, Montgomery, luk Porten op, og spær saa de Prøjsere inde.

Horserødsangen

Vi er en Samling illegale,
saa kaldes vi i daglig Tale,
vi er i Slavesind ej hildet,
selv om vi er sat ud af Spillet.
I en skøn idyllisk Egn
sidder vi bag Pigtraadshegn,
vi er i Gestapos Klør
men med Humør,
hvad vi fik af Slag og Stød

det har givet os den Glød
som bestaar i Horserød.

Hvad hver af os især har lavet,
deri har nu Gestapo snavet,
med Tysklandstur og mer de trued
men Frihedsaanden ej de kued.
I en skøn ... o.s.v.

Vi har kæmpet for vor Tro og Ære,
for vort Hjem og vore Kære.
End ikke Fangelejrens Skygge,
kan bøje vore ranke Rygge.

Naar Retfærd end'lig vinder Sejren,
og frie vi forlader Lejren,
Forrædderne omkring vil luske,
som vi til Gengæld vil dem huske.

I en skøn idyllisk Egn
sidder vi bag Pigtraadshegn,
vi er i Gestapos Klør
men med Humør,
hvad vi fik af Slag og Stød
det har givet os den Glød
som bestaar i Horserød

Erindringerne fra krigsopholdet 1944-45 i Tyskland er håndskrevet af Aage Gleisner. I familien har der cirkuleret flere kopier af erindringerne. Ove Steen Hansen, Odense, har transskriberet teksten.

Billedet på forsiden er sandsynligvis optaget kort efter at Aage blev udnævnt til politibetjent i 1941. På det tidspunkt blev der optaget en række billeder af ham i uniform.